

בש"פ 3970/18 - יוסף אסווד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3970/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: יוסף אסווד

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד (השופטת נ' בכור) בעמ"ת 7450-05-18
מיום 10.5.2018

בשם המבקש: עו"ד שאדי נאטור; עו"ד מור עטיה

בשם המשיבה: עו"ד מריה ציבלין

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת נ' בכור) בעמ"ת 7450-05-18 מיום 10.5.2018, במסגרתה התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה במ"ת 6693-04-18 (השופט ע' מורנו) מיום 1.5.2018, והוארך מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 8.4.2018 הוגש נגד המבקש כתב אישום, המייחס לו עבירת החזקת נשק ותחמושת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ועבירה של מסחר של חיית בר, לפי סעיפים 8(א)(1) ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955.
3. כתב האישום מייחס למבקש שני אישומים. על פי האישום הראשון, החזיק המבקש בביתו רובה מסוג M-16 טעון במחסנית ובה שלושים כדורים; אקדח "תופי" טעון בשישה כדורים תואמים; אקדח "ספרינגפילד" טעון במחסנית ובה 8 כדורים תואמים; מחסנית ובה שמונה כדורי אקדח; ו-34 כדורי אקדח.
- על פי האישום השני, החזיק המבקש בביתו ראש כרות של צבי ארץ-ישראלי, שהינו חיית בר המצויה בסכנת הכחדה.
4. עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים נגדו.
5. בדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, שהתקיים בבית משפט השלום ביום 15.4.2018, הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך נוכח טענותיו בעניין נסיבות החזקת כלי הנשק, לפיהן אחיו של המבקש הניח את כלי הנשק בבית המבקש למשך שעות ספורות בלבד, על אף מחאתו של המבקש, ביקש כי בית המשפט יבחן את האפשרות לשלוח את המבקש לחלופת מעצר.
- באת-כוח המשיבה התנגדה לשחרור המבקש לחלופת מעצר, בשל המסוכנות הנשקפת ממנו, לטענתה, וביקשה כי ככל שבית המשפט סבור שיש לבחון את האפשרות של חלופת מעצר, הדבר ייעשה רק לאחר קבלת תסקיר מעצר בעניינו משירות המבחן.
6. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים ובחן את שלושת המפקחים שהוצעו על ידי בא-כוח המבקש, הורה בית המשפט על שחרור המבקש לחלופת מעצר בקלנסווה, עיר מגוריו.
- 7.
8. בית המשפט ציין, כי לנוכח חזקת המסוכנות הסטטוטורית שקמה למבקש בשל עבירות הנשק שהואשם בהן, היה מקום להורות על הפניית המבקש לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן, אך בנסיבות המקרה, בהן הוחזקו כלי הנשק במשך שעות ספורות בלבד לאחר שהובאו למקום על ידי אחיו, יש לבחון חלופת מעצר באולם בית המשפט אף מבלי להידרש לתסקיר מעצר.
9. המשיבה הגישה ערר על ההחלטה, במסגרתו טענה כי שגה בית משפט השלום משלא נתן משקל מספיק למסוכנותו של המבקש, המתבטאת, בין היתר, בהכחשתו כי ידע על הנשק, ובשתיקתו לאחר שעומת עם הסתירות בין עדותו לעדות אחיו. עוד נטען, כי מחומר הראיות עולה כי המבקש מעורב בסכסוך עם משפחה אחרת בעיר, ואין בחלופת מעצר בעיר מגוריו כדי להפחית ממסוכנותו.

משכך, ביקשה המשיבה להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו, ולחלופין – כי בית המשפט יורה על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, במסגרתו תיבחן גם חלופת המעצר המוצעת.

10. בדיון שהתקיים בערר בבית המשפט המחוזי (השופט ע' קובו) ביום 17.4.2018, הסכים בא-כוח המבקש, לאחר שמיעת הערות בית המשפט, להארכת מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת בעניינו. לצד זאת הורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר לבית משפט קמא בהקדם האפשרי.

11. ביום 30.4.2018 התקבל תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, ממנו עלה כי הלה "מתקשה להעמיק ברקע למעצרו", נוטה להשליך את מעורבותו עם החוק על אחרים, וכי חלה התרופפות ביכולתו להציב גבולות, לעצמו ולאחרים. עם זאת, התרשם שירות המבחן כי המבקש "אינו מאופיין בקושי בוויסות דחפים או בדפוסים אלימים קבועים", וכי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות אלימה מצידו.

באשר לחלופת הפיקוח המוצעת, סבר שירות המבחן כי המפקחים שהוצעו יוכלו למלא את תפקידם, נוכח היותם דמויות משמעותיות עבור המבקש. משכך, המליץ שירות המבחן על שחרור המבקש למעצר בפיקוח שלושת המפקחים המוצעים, לסירוגין.

12. בדיון ביום 1.5.2018, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ונוכח המלצת שירות המבחן, חזר בית משפט השלום (השופט ע' מורנו) והורה על שחרור המבקש למעצר בית, בתנאים שנקבעו בהחלטתו מיום 15.4.2018.

13. המשיבה הגישה ערר גם על החלטה זו, וטענה כי שגה בית משפט השלום משלא נתן משקל מספיק לחוסר היכולת לתת אמון במבקש, נוכח שתיקתו במהלך החקירה, ונוכח טענתה כי המבקש הסתיר מידע משירות המבחן בדבר סכסוך שנתגלע בין המבקש ואחיו למשפחה אחרת בעיר.

עוד נטען, כי לא ניתן משקל מספיק למסוכנותו של המבקש הנגזרת מהעבירה המיוחסת לו, והנשקפת גם בשל הקרבה הגאוגרפית בין מקום החלופה המוצעת למקום ביצוע העבירות. כן טענה המשיבה כי קיימת סתירה בין המלצתו הסופית של שירות המבחן, לבין תוכנו של התסקיר בעניינו של המבקש, המעיד, לשיטתה, על מסוכנות גבוהה העולה ממנו.

14. מנגד, עתר בא-כוח המבקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, אשר לדבריו שקל את כל השיקולים הרלבנטיים תוך התייחסות גם לסכסוך בין המשפחות, שהינו, לטענת המבקש, סכסוך גירושין בין המבקש לאשתו בנוגע למשמורת ילדים, ואינו מערב מקרי אלימות.

15. בית המשפט המחוזי (השופטת נ' בכור) קיבל את הערר, והורה על הארכת מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו, קבע בית משפט קמא כי מכלול הנסיבות מעיד כי נשקפת מהמבקש מסוכנות לה לא ניתן ביטוי הולם בהמלצת שירות המבחן, בין היתר בשל הסכסוך בין משפחתו למשפחה אחרת, ובשל שתיקתו בחקירה.

עוד ציין בית משפט קמא כי "תמוהה המלצת שירות המבחן לשחרור המשיב [המבקש - י' א']", נוכח התרשמותו מקווי אישיותו של המבקש, המעידים על מסוכנות גבוהה, וכן נוכח העובדה כי למבקש הרשעות קודמות בגין עבירות אלימות קשה. כמו כן, תמה בית משפט קמא על שחרור המבקש לחלופת מעצר בסמיכות גיאוגרפית לזירת ביצוע העבירות.

בנסיבות אלה, קבע בית משפט קמא כי אין בחלופה שהוצעה כדי לאיין את מסוכנות המבקש, והורה על הארכת מעצרו כאמור.

על החלטה זו הוגשה הבקשה שבפניי.

הבקשה למתן רשות לערור

16. בבקשתו, טוען בא-כוח המבקש כי יש ליתן לו רשות לערור, שכן שני העררים שהוגשו בפני בתי המשפט קמא היו ביוזמת המשיבה, ולמעשה למבקש לא היתה האפשרות להגיש ערר על מעצרו, מלבד בקשת רשות ערר זו. משכך, לשיטתו, הבקשה מעלה שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, ודחייתה עלולה לגרום ל"עיוות דין של ממש" בעניינו.

עוד טוען בא-כוח המבקש, כי בהחלטת בית משפט קמא נפלו "פגמים קשים אשר יורדים לשורש העניין", נוכח התעלמותו, לשיטתו, מממצאים שעלו בתסקיר שירות המבחן בדבר מסוכנותו של המבקש ומנסיבותיו המיוחדות של המקרה, בכלל זה נסיבות החזקת הנשק על ידי המבקש והודאת אחיו של המבקש כי הניח את הנשק בביתו.

כן טוען בא-כוח המבקש כי החלטת בית המשפט המחוזי מיום 17.4.2018, שהורה על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו, מעידה על כך שבית המשפט סבר כי ניתן יהיה לשחררו לחלופת המעצר, לו ימליץ עליה שירות המבחן. משכך, שגה בית משפט קמא בהחלטתו מיום 10.5.2018, משהאריך את מעצרו עד לתום ההליכים חרף המלצת שירות המבחן בעניינו.

17. המשיבה בתגובתה לערר, טוענת כי אין מקום לקבל את בקשת רשות הערר. לשיטתה, הבקשה אינה מעלה שאלה עקרונית, משפטית או ציבורית, ולמבקש לא נגרם עוול היורד לשורשו של עניין.

לגוף העניין, טוענת המשיבה כי העבירות בהן מואשם המבקש מקימות עילת מעצר סטטוטורית, ומסוכנותו של המבקש נלמדת אף מנסיבות המעשה המתואר בכתב האישום והתנהלותו במהלך החקירה.

כן, חוזרת המשיבה על עיקרי טיעוניה, כפי שנטענו בפני בית משפט קמא, בכלל זה באשר לפער בין המלצת שירות המבחן ובין המידע המובא בתסקיר שירות המבחן עצמו.

לבסוף, טענה המשיבה כי החלטת בית המשפט מיום 17.4.2018 אשר הורתה על קבלת תסקיר מעצר, יש בה כדי ללמד, לכל היותר, על כך שבית המשפט סבר שיש מקום לשקול חלופת מעצר בהתאם לעמדתו של שירות המבחן, אך לא בהכרח על קבלת המלצתו.

דיון והכרעה

18. לאחר שבחנתי את בקשת רשות הערר ונספחיה, ולאחר שעיינתי בתגובת המשיבה, אני סבור כי דין הבקשה להידחות.

19. בקשת רשות לערור על החלטה בעניין מעצר מתקבלת רק במקרים בהם מעוררת הבקשה שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו של המבקש, או כאשר ההחלטה עליה נסובה הבקשה פוגעת במבקש באופן חריג וקיצוני (בש"פ 8151/14 אבו זאיד נ' מדינת ישראל (4.12.2014)). הבקשה שלפניי אינה נופלת בגדרם של מקרים אלה.

20. בית משפט קמא בחן את מכלול הנסיבות בעניינו של המבקש, בכלל זה את האמור בתסקיר שירות המבחן, ועל יסוד כל אלה קיבל את החלטתו.

אין בעצם ההחלטה להורות על שליחת המבקש לקבלת תסקיר שיבחן חלופת מעצר בעניינו, כדי לכבול את בית המשפט להמלצות שירות המבחן. בהקשר זה, קבע בית משפט זה מספר לא מבוטל של פעמים כי תסקיר שירות המבחן מהווה המלצה בלבד ואינו מחליף את שיקול דעתו של בית המשפט (ראו למשל: בש"פ 3983/18 מדינת ישראל נ' אבו עמרה (21.05.2018)).

מן הראוי להזכיר כי עבירת הנשק המיוחסת למבקש מקימה עילת מסוכנות סטטוטורית, שלא ניתן לאיינה באמצעות חלופות מעצר אלא במקרים חריגים (ראו: בש"פ 1423/18 סאלח נ' מדינת ישראל (26.2.2018)).

משכך, הבקשה שלפניי עוסקת ביישום הדין בעניינו הפרטי של המבקש, ואינה מעלה כל שאלה עקרונית.

21. בשולי הדברים, אציין כי העובדה ששתי ערכאות הגיעו למסקנות שונות, בין היתר כתוצאה מעיון בתסקיר שירות המבחן, אינה מצדיקה לכשעצמה מתן רשות ערר (בש"פ 7558/17 דרי נ' מדינת ישראל (22.10.2017)). באופן דומה, אין חשיבות לשאלה מי הגיש את הערר בערכאה קמא, כדי להצדיק מתן רשות ערר בבית משפט זה, מה גם שבפני המבקש עמדה האפשרות להגיש ערר על החלטת בית משפט קמא, לו חפץ בכך.

22. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ב בסיון התשע"ח (5.6.2018).

עמוד 5

ש ו פ ט
